

Nr.: 2009/1055 Reg. dd: 24-2-2009
 Afd: FIN Afd. dd: 20-4-2009

GEM. ALBRANDSWAARD		KL.NR.:				
NR.	2009-1055				Grf.	
COMM.	24 FEB. 2009				Pri. HB	
	B	W	W	W	S	Ben W
AFDOEN						
ADVIES						RAAD
BESPREKEN						
KENNISNEMEN						

Aan de gemeenteraad van de gemeente Albrandswaard
 Hofhoek 5
 3176 PD Poortugaal

Capelle aan den IJssel, 22 februari 2009

Betreft: Jaarverslag 2008 van de RKC

INGEKOMEN 02 MARCH 2009 / K16

Geachte leden van de raad,

Namens de Rekenkamercommissie bied ik u hierbij het jaarverslag 2008 aan van de RKC.

De RKC kijkt redelijk tevreden terug op het afgelopen jaar. Een aandachtspunt is de opvolging van de RKC-adviezen. Capaciteitsproblemen van het ambtelijk apparaat blijken soms de oorzaak te zijn voor het vooruitschuiven van verbeteringen. De samenwerking met het ambtelijk apparaat is overigens uitstekend en verloopt in een prima sfeer.

Daar in het jaar 2008 geen indexering van het RKC-budget heeft plaatsgevonden en presentievergoedingen en onderzoekskosten stijgen, zal de RKC voor een reguliere indexering van het RKC-budget aandacht vragen bij de Wethouder Ontwikkeling, Economie en Financiën.

Na de toezending van het RKC-jaarverslag 2007 heeft de RKC geen reactie mogen ontvangen. Wij verzoeken hieraan aandacht te besteden bij de afhandeling van dit jaarverslag.

Ten aanzien van het onderzoeksprogramma 2009 kan ik u melden dat de RKC heeft besloten aan te sluiten bij een zogenaamd 'Doe Mee'-onderzoek over de communicatie tussen de gemeente naar de burgers. Dit onderzoek wordt de komende maanden door één extern bureau uitgevoerd in 15 gemeenten, waardoor er ook benchmarking kan plaatsvinden. In de tweede helft van 2009 heeft de RKC een onderzoek naar de uitvoering van het subsidiebeleid geprogrammeerd.

Hoogachtend,

Namens de RKC,

 G. Gijzen
 Secretaris

Jaarverslag 2008
van de
Rekenkamercommissie
Albrandswaard

Maart 2009

Inleiding

De rekenkamercommissie (RKC) van Albrandswaard bestaat nu twee jaar. In het jaar 2007 zijn diverse zaken tot stand gebracht die met de start van de RKC te maken hadden zoals bij voorbeeld een onderzoeksprotocol. Ook dienden huishoudelijke kwesties geregeld te worden. In 2008 heeft de RKC, binnen de gegeven mogelijkheden, volwaardig kunnen functioneren.

De gemeenteraad van Albrandswaard heeft gekozen voor een onafhankelijke rekenkamerfunctie. Dit houdt in dat de leden van de commissie van 'buiten' zijn en geen lid van de gemeenteraad.

De rekenkamercommissie bestaat uit drie leden:

De heer mr. N. van Eck, Voorzitter

De heer drs. J. W. Verheij, plv. voorzitter

De heer drs. H. Leijs, lid

Als plaatsvervangend lid is benoemd:

Mevrouw drs. E. Schieven

De rekenkamercommissie heeft voor de ondersteuning van de vergaderingen en de uitvoering van kleinere onderzoeken een externe secretaris/onderzoeker aangesteld, de heer G. Gijzendorffen. Doel daarbij is het realiseren van een effectieve werkwijze en kostenbesparing waardoor er, gegeven het beperkte beschikbare bedrag, zoveel mogelijk onderzoeksbudget beschikbaar blijft.

Doel, visie en werkwijze van de Albrandwaardse Rekenkamercommissie

'De rekenkamercommissie van de gemeente Albrandswaard doet onafhankelijk en professioneel onderzoek, gericht op de versterking van de controlerende taak van de gemeenteraad en van de publieke verantwoording aan de burger, met als doel de kwaliteit, effectiviteit, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gemeentelijk handelen te bevorderen'.

De rekenkamercommissie vindt het belangrijk om goede contacten te onderhouden met het gemeentebestuur, de raad en de ambtelijke medewerkers. Voor de periodieke afstemming met de raad onderhoudt de rekenkamercommissie contact met de daartoe aangewezen liaison-raadsleden: de heren Euser (EVA), van der Graaff (PvdA) en van Wolfswinkel (CU/SGP).

Met de liaisonraadsleden is het afgelopen jaar tweemaal overlegd, namelijk op 18 februari 2008 en 1 juli 2008. In deze overleggen vindt afstemming over de groslijst inzake mogelijke onderzoeksonderwerpen plaats en het uitwisselen van actualiteiten alsmede het bespreken van huishoudelijke zaken.

De rekenkamercommissie is in 2008 10 maal bij elkaar geweest in een reguliere vergadering. De Voorzitter heeft 9 vergaderingen persoonlijk kunnen leiden. Het plaatsvervangend lid heeft aan 6 vergaderingen deelgenomen.

Resultaat jaarverslag 2007

In het overleg van februari 2008 met de liaison is het jaarverslag 2007 van de RKC besproken. Daarbij zijn twee knelpunten aangekaart: de positie van het plaatsvervangend lid van de RKC en het krappe RKC-budget. De ervaring heeft geleerd dat het vanwege de continuïteit aan kennisopbouw en de vergroting van draagvlak binnen de commissie wenselijk is om het plaatsvervangend lid zoveel mogelijk aan de vergaderingen te laten deelnemen. De liaisonraadsleden gaven aan niet onwelwillend tegenover een uitbreiding van het aantal leden te staan, mits daarbinnen de vervanging zou worden geregeld.

In nader overleg met de griffier is afgesproken wijziging van de RKC-verordening tochniet verder aan te kaarten. De huidige verordening laat naar de opvatting van de griffie voldoende toe dat het plaatsvervangend lid zoveel mogelijk aan de vergaderingen deelneemt.

Over het beperkte RKC-budget is afgesproken dat aan de raad een gemotiveerd verzoek tot uitbreiding van het budget kan worden gedaan als er meer middelen nodig zijn om een voldoende kwalitatief onderzoeksresultaat te kunnen boeken.

De RKC hecht eraan dat het jaarverslagen ordentelijk worden afgehandeld. Bij de aanbidding van het verslag over het afgelopen jaar zal de RKC er op aandringen minimaal een notificatiebesluit van de raad te mogen ontvangen.

De oogst van 2008

Doelstelling ruim gehaald

De RKC heeft als doel om minimaal twee onderzoeken per jaar te doen. Eén onderzoek dat betrekking heeft op het functioneren van de gemeente Albrandswaard primair vanuit de optiek van de burger en één onderzoek primair van belang voor de gemeenteraad.

In het jaar 2008 is de doelstelling van de RKC ruim gehaald. Er zijn drie onderzoeken aan de raad aangeboden. Een onderzoek naar de afhandeling van brieven, aanvragen e.d., een onderzoek naar inhuur derden en een onderzoek naar het financieel beheersinstrumentarium. Daarnaast is er een brief naar het College gestuurd over de gewenste invoering van een BIBOB-beleid en is gevolg gegeven aan het verzoek van de raad zich over de Heja-kwestie te buigen.

Onderzoek brieven, aanvragen e.d.

In het belang van de dienstverlening aan de burger is een onderzoek uitgevoerd naar de behandeling van brieven, meldingen en aanvragen e.d.

Bevindingen die bij dit onderzoek naar voren zijn gekomen, leiden tot de conclusie dat een goed gestructureerd en centraal inzicht over alle zaken die met het directe contact tussen burger, ondernemer en de gemeente Albrandswaard te maken hebben ontbreekt.

De verantwoordelijkheid voor de tijdige afhandeling is bij de vakafdelingen en individuele ambtenaren neergelegd. Ondanks de vaak krappe personeelsformatie¹ is er vooral op met betrekking tot de behandeling van aanvragen voor wat betreft de termijnoverschrijding weinig aan te merken. Voor het overige vertoont de tijdigheid van afhandeling een genuanceerd beeld.

Veel gehoord tijdens het onderzoek is dat voor een structurele verbetering van de procesbeheersing en de communicatie met de burger de hoop is gevestigd op het project Andere Overheid. Het project zou tot verbetering van de administratieve discipline moeten leiden. De implementatie van de nieuwe werkwijze zal vanwege de uniformiteit en de transparantie van de verantwoordelijkheidsstelling voor de ambtenaren een grote (cultuur)verandering met zich meebrengen.

De RKC heeft een apart punt gemaakt van de wettelijke verplichting (art 170 GW) om een burgerjaarverslag uit te brengen. Vanwege capaciteitsgronden was dit in het verslagjaar 2006 niet gebeurd.

De gemeenteraad heeft op 31 maart 2008 over alle aanbevelingen gesproken en een raadsbesluit genomen.

Over de RKC-aanbevelingen om niet met het aanbrengen van verbeteringen te wachten op het project Andere Overheid is de raad met de toezegging van het College op 31 maart 2008 akkoord² gegaan dat er nog voor het zomerreces van 2008 een overzicht moet komen van de technische mogelijkheden, menskracht, tijd en geld om aan de verbetervoorstellen tegemoet te komen.

Over de aanbeveling om het lerend vermogen van de organisatie te vergroten (bij voorbeeld naar aanleiding van de behandeling van bezwaarschriften en klachten) heeft de raad besloten dat er voor de zomer van 2008 een plan van aanpak moet komen voor het implementeren van feedback-mechanismen.

Om de verbetering van de dienstverlening aan de burger te concretiseren en hierover duidelijke normen vast te stellen, heeft de raad besloten om voor de zomer van 2008 een kwaliteitshandvest in de carrousel te kunnen bespreken.

Tot slot heeft de raad aan de burgemeester de opdracht gegeven om te voldoen aan de wettelijke taak om een burgerjaarverslag te laten verschijnen.

De RKC heeft met genoegen geconstateerd dat voor de burgers een burgerjaarverslag over de dienstverlening aan de burgers over het jaar 2007 is opgesteld en verschenen.

Aan het raadsbesluit over de verbeteracties betreffende de dienstverlening is helaas een matig vervolg gegeven. In de 1^e kwartaalrapportage van 2008 is door het gemeentebestuur een voortgangsbericht opgesteld en verder is vanwege gebrek aan tijd en mankracht geen gevolg gegeven aan de acties waarop de raad heeft besloten. In het liaisonoverleg met de raadsleden van 1 juli 2008 is dit door de RKC aan de orde gesteld. De liaisonraadsleden hebben toen aangegeven dit niet acceptabel te vinden en hierop bij de behandeling van de 2^e kwartaalrapportage op terug te komen. Door het College is vervolgens aangegeven dat aan een extern bureau (Eiffel)

¹ zie rapport TMOP

² Raadsbesluit 2008/1562

opdracht zal worden gegeven een plan van aanpak op te stellen. Informatie van de loco-gemeentesecretaris leert dat in het voorjaar van 2009 agendering voor de gemeenteraad zal plaatsvinden.

Onderzoek inhuur derden

Uit de verkennende gesprekken ten behoeve van de inventarisatie van onderzoeksonderwerpen was gebleken dat onder sommige raadsleden een gevoel bestond dat door de gemeente misschien te makkelijk gebruik zou worden gemaakt van de inhuur van derden en er kritischer zou kunnen worden gekeken of de ambtelijke organisatie de taken niet zelf zou kunnen opvangen of verrichten. Daarnaast werd twijfel geuit over de kwaliteit resp. de kosteneffectiviteit. Mede gelet op dit signaal en toenemende budgettaire beslag heeft de RKC ervoor gekozen dit onderwerp onder de loep te nemen.

Aankankelijk had de RKC het voornemen om in november 2007 met dit onderzoek te starten. Op verzoek van de gemeentesecretaris is de start van het onderzoek wegens het gebrek aan ambtelijke capaciteit om onderzoeksvragen te beantwoorden, uitgesteld naar het voorjaar 2008.

Na de start van het onderzoek werd de RKC verrast door de mededeling dat inmiddels door de gemeente zelf met een GW art. 213a was begonnen met ongeveer een zelfde strekking namelijk een onderzoek naar inkoop en aanbesteden. De RKC heeft er voor gekozen om het eigen onderzoek voort te zetten en daarmee input en aanvulling te leveren voor het eigen onderzoek van de gemeente. Het rapport inhuur derden is inmiddels besproken in de Carrousel van 24-11-08.

Aan de raadsleden is geadviseerd om het rapport tezamen met het art. 213a onderzoek in de raad te behandelen, hetgeen ook zal geschieden. Het College heeft in de reactie op het RKC-rapport aangegeven de aanbevelingen van RKC te zullen overnemen.

Onderzoek Albrandswaard "in control"

In de verkenning van het onderzoeksprogramma 2008 kwamen diverse aanknopingspunten naar voren om een onderwerp te onderzoeken dat verband houdt met de P&C-cyclus. Daarbij werd door raadsleden expliciet het functioneren van de financiële huishouding van de gemeente genoemd. Onder regie van de RKC is het onderzoek door een extern bureau gevoerd. Op 20 oktober 2008 is het onderzoeksrapport door de RKC vastgesteld en vervolgens aangeboden aan de raad. De conclusie van het onderzoek is dat Albrandswaard in essentie de bedrijfsvoering op orde heeft. Echter op het punt van de 3 W-vragen (Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Wat mag het kosten?) die in essentie de transparantie van de info-voorziening aan de raad weergeven, zijn er verbeteringen aan te brengen. Deze zijn als aanbevelingen van de RKC aan de raad meegegeven. Het rapport zal naar verwachting in maart 2009 door de raad worden besproken.

Heja

Op 1 juli 2008 is door de liaisonraadsleden van de rekenkamercommissie (RKC) het verzoek van de gemeenteraad bij de RKC ingebracht om zich te beraden op het

uitvoeren van een onderzoek inzake de zgn. Heja-kwestie. De Heja-kwestie draait in essentie om de noodzaak en de transacties met betrekking tot de herontwikkeling van de gebiedslokatie waarop het voormalig gemeentehuis was gevestigd alsook de daarop volgende verhuizing van met name het ambtelijk apparaat naar de Hofhoek. De gemeenteraad heeft op 30 juni 2008 ingestemd met het voorstel voor een onderzoek door de RKC. Door de Voorzitter en de Secretaris is in de zomermaanden een verkenning uitgevoerd. Op basis van de bestudeerde documenten en de gevoerde gesprekken is een brief aan de raad opgesteld. Daarin wordt een aantal vraagpunten beantwoord alsook een aantal overwegingen meegegeven als grondslag voor de beoordeling door de gemeenteraad hoe verder te handelen.

Vanwege het aftreden van het College van Albrandswaard is behandeling van de brief van de RKC door de raad vertraagd. Dit is nu gepland op 23 februari 2009.

BIBOB

Medio 2008 heeft de RKC per brief aandacht gevraagd voor het opstellen van beleid ingevolge de wet Bibob. De wet BIBOB (Wet Bevordering Integriteit Beoordelingen door het Openbaar Bestuur van 1 juni 2003) biedt een instrument voor gemeenten om de integriteit van aanvragers van vergunningen en subsidies te toetsen. Als de gemeente vermoedt dat een vergunning of subsidie voor verkeerde doeleinden gebruikt zal gaan worden, kan het bureau BIBOB worden ingeschakeld. Op advies van het bureau kan de gemeente de vergunning of subsidie weigeren. In 2007 heeft reeds 56% van de gemeenten een beleidslijn vastgesteld voor het omgaan met twijfel bij het behandelen van aanvragen voor vergunningen (milieu, horeca, bouw) en subsidies.

Daar de grote steden het BIBOB-beleid in hun beoordelingsprocessen diepgaand hebben geïmplementeerd (zo ook Rotterdam) blijkt er een tendens te zijn dat criminele activiteiten zich verplaatsen naar de randgemeenten. Voor Albrandswaard is er risico, niet alleen vanwege de ligging maar ook omdat er sprake is van uitbreidingslokaties.

Bij navraag was gebleken dat Albrandswaard nog geen BIBOB-beleid heeft geformuleerd. Het inschakelen van het bureau BIBOB voor het inwinnen van advies is daardoor ook niet mogelijk.

De rekenkamercommissie acht het van belang om tot de formulering van BIBOB-beleid over te gaan om de volgende redenen:

1. Voorkomen is beter dan genezen
Leden van criminele organisaties zijn vertrouwd met de branches bouwnijverheid, auto, horeca en transportwezen. Deze sectoren kennen een lage drempel van toetreding en shopgedrag is geen uitzonderlijk verschijnsel. M.a.w. als het in Rotterdam niet lukt dan wordt gezocht naar een naburige gemeente. De deur bij Albrandswaard staat nog open.

2. Reguliere uitvoeringspraktijk werkt preventief

De RKC vindt het gewenst dat bij een voorkomend geval van twijfel niet een ad hoc-beleidslijn moet worden geformuleerd maar dat bij de behandeling van vergunning- en subsidieaanvragen in gevoelige sectoren kan worden teruggegrepen op vastgestelde beoordelingscriteria.

Voor de uitvoering van BIBOB-beleid dienen de APV, aanvraagformulieren en interne werkinstructies te worden aangepast. Van vastgesteld beleid gaat een preventieve werking uit.

De RKC is per brief door B&W geïnformeerd dat de RKC-aanbeveling wordt overgenomen dat een beleidsnota in het 3^e kwartaal 2009 zal zijn opgesteld.

Overige activiteiten

Door het bijhouden van het nieuws in de lokale media, het lezen van de raadsstukken, het regelmatig bijpraten met de griffier en bijeenkomen op vergaderavonden van gemeenteraad en fracties houdt de rekenkamercommissie voeling over wat er in Albrandswaard leeft en wat voor het onderzoeksprogramma van de Rekenkamercommissie relevant is.

De RKC heeft deelgenomen aan themavergaderingen Andere Overheid en de thema-avond over de controlerende taak van de raad op 29 januari 2008.

De rekenkamercommissie onderhoudt contact met andere rekenkamers, is lid van de Vereniging van Lokale Rekenkamers (NVRK) en is geabonneerd op nieuwsbrieven. Door de Voorzitter en de Secretaris is op 14 maart 2008 de jaarvergadering van de NVRK bijgewoond. De plaatsvervangend Voorzitter van RKC heeft op 16 mei 2008 het jaarlijkse grote rekenkamercongres bijgewoond.

De contacten met het ambtelijk apparaat vinden plaats rond de afstemming en de uitvoering van onderzoeken. In de opstelling naar het ambtelijk apparaat hanteert de rekenkamercommissie het principe dat het opsporen van verbetermogelijkheden een gezamenlijk belang moet dienen. De RKC houdt vinger aan de pols of genomen besluiten naar aanleiding van aanbevelingen van de RKC ook daadwerkelijk worden uitgevoerd.

RKC-budget: realisatie 2008 versus begroting 2008

De realisatiecijfers zijn gebaseerd op een door de griffier verstrekt overzicht.

Omschrijving	Begroting 2008	Toelichting 2008	Realisatie 2008	Toelichting realisatie
Presentiegelden Voorzitter, leden en reiskosten	€7660	12x vergoedingen aan voorzitter en leden en reiskosten cf postcode tabel	€ 10010	10 x vergaderd in 2008, vergoedingen cf tabel en vergoeding cf art. 8, lid 2 van de RKC-verordening
Onderzoek	€16000	Inclusief onderzoeksuren secretaris en commissieleden , inclusief rapportage	€ 14542	Inhuur derden € 2103, 2 ^e en 3 ^e termijn onderzoek Pro-control € 11770, Heja € 669
Secretaris	€ 3750	Vergoeding cf leden per vergadering, voor/nawerk vergaderingen en uitvoeren opdrachten	€ 4313	Aan opdrachten, voor- en nawerk vergaderingen Er is 67 uur aan secretariswerkzaamheden verricht
Lidmaatschap en congres NVR	€ 305	Tarief NVR	€ 518	Lidmaatschap € 310 congres € 208
Consumpties	€ 500		€ 100	1x diner tijdens vergadering
Opleiding/seminars	€ 100			
Griffie	€ 100		€ 305	Diverse art
Overig/onvoorzien	€ 585			
Totaal	€ 29000		€ 29788	

Toelichting

De RKC heeft meer activiteiten verricht dan oorspronkelijk gepland en het RKC-budget is daarmee licht overschreden. Dekking wordt door de griffier gevonden binnen het griffiebudget waarvan de RKC-middelen onderdeel uitmaken.

Ondanks dat er minder vergaderd is dan gepland is aan de leden meer vergoed dan was begroot. Dit vloeit o.a. voort uit de afspraak dat uren (€ 30 p.u.) en werkzaamheden worden vergoed die door de leden voor RKC worden verricht buiten de reguliere vergaderingen om. Het betreft bij voorbeeld het voorbereiden van offertes.

Hoewel er meer onderzoek is verricht dan was gepland, is er onderschrijding van de post onderzoek. Een belangrijke oorzaak is dat de 1^e termijn van het onderzoek over Control nog ten laste van de onderschrijding 2007 is gebracht.

Aan de Secretaris van de RKC is meer vergoed dan begroot. De oorzaak is gelegen in extra verrichte werkzaamheden naast de reguliere taken en vergaderingen. Het gaat bij voorbeeld om Bibob, Heja, opstellen jaarverslag, brieven e.d. Het aantal uren dat door de Secretaris ten behoeve van de ondersteuning wordt ingezet, was in 2008 vergelijkbaar met 0,05 FTE.

Conclusies over het jaar 2008

De RKC kijkt tevreden maar zeker niet zelfgenoegzaam terug op het jaar 2008. De onderlinge samenwerking tussen de leden is plezierig en naar het eigen oordeel van heeft de RKC in het afgelopen jaar laten zien dat een rekenkamercommissie, zoals de RKC van Albrandswaard, aan het gemeentelijk functioneren een zinvolle bijdrage kan leveren.

Door de raad wordt de RKC erkend als een betrouwbaar en waardevol onderzoeksorgaan, getuige het verzoek van de raad aan de RKC om zich te buigen over de Heja-kwestie en de waarderende woorden die worden gesproken als onderzoeksresultaten van de RKC worden behandeld.

Een aandachtspunt is de opvolging van de RKC-adviezen. Capaciteitsproblemen van het ambtelijk apparaat blijken soms de oorzaak te zijn voor het vooruitschuiven van verbeteringen. De samenwerking met het ambtelijk apparaat is overigens uitstekend en verloopt in een prima sfeer.

Het uitbrengen van het burgerjaarverslag 2008 heeft de RKC als positief ervaren. De RKC had hier naar aanleiding van haar eerste onderzoek op de plicht daartoe gewezen. Voor de RKC staat het belang van de inwoners van Albrandswaard voorop: daar doet de RKC het voor!